

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG.

Megjelen minden szerdán és szombaton este

Készíratokat vissza nem adunk.

Szerkesztőség: Wekerle-tér 502.

Felelős szerkesztő:

Dr. Buza Barna.

Előfizetési ár: egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. — Egyes szám ára 10 fillér. Kiadóhivatal: Landemann Ml. sa és Társánál, Wekerle-tér 502. Hirdetéseket a legújnyosabb árban közölünk.

A csöcselék győzött.

Sátoraljanjhely 1901. nov. 8.

Rettenetes dolog az kérem, amit itt Ujhelyben történik. Lelketlen izgatók fellázítják a népet, s fenekestől fellorgatják a társadalom megszokott békés rendjét. Felülkerekedik a csöcselék, s ő akar az úr lenni a városban, s nem tiszteli többé az eddig olyan hódolattal vezetett tekintélyeket.

Hallatlan az, hogy ez a csöcselék, amely eddig csak tédret hajtva engedelmessé tudott a hatalmas klikknek, most zajong, s gondolkozni és akarni merészel! S impertinens vakmerőséggel szembe mer szállni a hatalommal, sőt — horribile dictu! — meg meri bukztatni annak jelöltjeit.

Mi ez? Hát csakugyan uralomra jutott Ujhelyben a demagógia? Hát csakugyan hitvány tömeg fog itt parancsolni? A csizmadia, a suszterek, a lakatosok főgnak megbizottságot, képviselőtestületet választani, s nem a nagyszágos polgármester úr és társai? Elegáns finom keztyűs kezek helyett komisz munkában megkérgeedett iparos-tenyerekké lesz letve a város jövője?

Borzasztó az!

Milyen szépen, csendesen ment ezeltűt. Összeült a hatalmas klikk, és felosztottak egymásközt mindent, ami jó és hasznos: bizalmi állást, bizottsági tagságot, hivatalt

vállalatot, bérleteket. Akia klikket imádták és neki szolgált, annak mindentől jutott, — aki ellenük volt, az kőborolható ellenzéki hajlamaival mint a kivert kutya.

Mikor aztán megegyeztek egymás közt minden állásra, akkor bebocsátották a «csöcselék», hogy neki is legyen egy kis szó-rakozása, szavazzon. De persze csak arra volt szabad szavaznia, akit a klikk kijelölt.

És most csudák csudája, az a csöcselék elég valmerő arra a gondolatra jönni, — persze gonosz izgatók bujtogatása folytán, — hogy ő neki joga van másra is szavazni, nem csak arra, akit a mindenható klikk akar. S vakmerőségében odáig megy, hogy ezt mingyárt meg is teszi, s megbukztatja a klikk jelöltjeit.

Hallatlan elfajulása ez az alkotmányosság! Hogy az alkotmányos érzületű Molnár István szavaival éljünk, ez nem szabadság, ez már szabadosság!

Hiszen igaz, meg van engedve a csöcseléknek az a szavazás, de veszedelmes dolog ezt úgy értelmezni, hogy arra szavazhat akire akar. Kész anarchia lenne, ha megengednők neki, hogy az uralkodó klikk ellenére gyakorolja szavazati jogát. Akkor a csöcselék jutna itt is uralomra.

A csöcselék uralma pedig rettenetes. Mert a csöcselék faragatlan és nincs úri nevelése.

Ekkor történt hogy én, tekintettel a somlai iránti benső rokonszenvemre is, hogy minél gyorsabban ürüljön a pohár, felálltam s meleg hangu tőszót rögtönöztem a legszöb és legszeretreméltóbb házikisasszonyra.

— No, ha így áll a dolog — szölt erre hirtelen a nagybácsi, ne görögítsünk akadályokat a fiatalok elé, íme itt vannak a gyűrűk, tartsub meg az eljegyzést. És mielőtt védelmi állásba helyezkedhettem volna, megfogta a kezemet és hatalmas karikagyűrűt húzott az ujjamra.

A hozomány kérdését következőleg hoztuk tisztába:

Egyszer félrehívtam Steinglott ur, hogy négy szem közt akar velem beszélni.

— Tudod-e mennyi hozományt kapsz az Elzával?

— Nem tudom papa.

— Hát először is, ingókban — semmit!

— Nem baj papa, az ingó vagyon úgy se biztos tőke.

— Ingtatlanokban pedig átengedem neked egészen a nagybácsinak hozzánk való megingathatatlan szeretetét.

— De papal

— Szót sem, legyen a tied egészen. Es most megmagyarázom a dolgot. Hát nekem semmi vagyonom nincs, a kereskenyemből élünk. Hanem a bácsi rongteteg gazdag ember, igaz, hogy a fukarságával gyűj-

Igy például ez a csöcselék oly impertinens, hogy a választásoknál a meggyőződését, az elveit követi, s következetesen kitar azok mellett.

Pedig ha úri nevelést kapott volna, tudhatná, hogy választásnál az elegáns ember mindig a családai összeköttetésekre, a nexusokra tekint, nem az elvekre. Az elveit pedig úgy eszerégeti mint a galérjait. Ezt kívánja a bon-ton.

Csakhogy ezt a csöcselék nem érti. Nem tud felemelkedni arra a szellemi magaslatra, amelyen a klikk emberei olyan grációzan simulnak meggyőződéseikkel az adott viszonyokhoz, amelyen olyan ragyuri nonchalance-szal akarnak ma fellépni függetlenségi programmal, s korteskednek holnap a kormánypartí jelölt mellett vagy megfordítva.

A csöcselékben távolról sincs meg az az elegáns könnyedség, amelylyel olyan gyorsan át lehet sikkani egy nap alatt egyik pártról a másikra. Ez a nehézkes tömeg bután megmarad holta napjáig abban politika íhívallásban amelyben apja élt, s amelyet az anyatejével szívott magába.

Hát megengedhető az, hogy ilyen veszedelmes felfogás jusson uralomra? Hogy a meggyőződés merev követése foglalja el a családai politikát, a nexusok uralmának helyét?

Nem ez nem türhető tovább!

tötte össze a vagyonát. Borzasztó zsgori az öreg, míg magunkhoz nem vettük kenyéren meg fekete retken élt otthon. Mondok egyszer az asszonynak, hogy ha magunkhoz vennők ezt az onkít, könnyen megkevelthetnők vele magunkat, hogy reánk hagyja majd mindenét. Mig él, nem ad ugyan semmit, sőt még nekünk kerül pénzünkbe, mert most is a fogához ver minden garast és a takaréka rakja, de annál jobban fog esni, ha majd a halála után csak belepottyanunk a nagy vagyonba.

— Hát én most ezt az egész nagybácsit, úgy amint van, átengedem neked, tartsd és igyekezz a kedvében járni. Nagyon szereti a finom szivarokat meg a jó somlaít. Az örökség aztán majd legyen a tied egészen.

— De papa, nekem mégis már most valami házi berendezésről, butorokról kell gondoskodnom és . . .

— Oh, te esácsi, hát mire való a nagybácsi? Pénzt ugyan nem ad egy garast se, de csak menj el az üzletkebe és hivatkozzál az erbonk-lira meg az örökségre. Adnak hitelbe mindent. Majd kifizeted valamikor. Fődolog, mondom, hogy kedvében járj a bácsinak.

Tizenkét év telt el az esküvöm óta és a bácsi tizenkétszáz skatulya trabukót és ötven hordó somlaít fogyasztott el. A mult héten kisznevett szegény.

A város és vármegye eddigi vezetőinek erélyesen kell fellépniök valahára, s visszaszorítani a vérszemet kapott csöcseléklet régi szolgaságába! Meg kell mutatni nekik, hogy a klikk az úr, ök pedig szolgák, akiknek nincs egyéb dolguk, mint adót fizetni, a klikk parancsa szerint szavazni, s aztán hallgatni!

Ha gyorsan elejét nem veszik a veszedelemnek, még nagy baj lehet belőle. Még az is megeshetik, hogy három év mulva kibuktatják a polgármestert, s akkor aztán vége a világnak.

Fel hát, uralkodó párt klikkje! Ha máskép nem megy, jöjjön a katonaság, a szurony, és a golyó — de meg kell mutatni a csöcseléknek, hogy Ujhelyben nem ő parancsol, hogy itt más az ur!

Hát hallgasson el és ne folytassa a meggyőződéséhez és elveihöz való vakmerő és ostoba ragaszkodást, mert baj lesz!

Nézzé meg az ember!

Busa Barna.

Igazságok.

Sátoraljanjhely, 1901. nov. 1.

Írta: Dr. Székely Albert.

III.

Fel kell már egyszer világosítani atyámfiait, hogy semmi bántódásuk nem lesz és mit sem kell félniök, ha szívük szerint becsülettel leszavaznak a függetlenségi

A temetés után előfogtam Elzát a feleségemet, hogy most már jó lesz utána nézni, hogy hol van letve a végrendelet és mennyit örököltünk.

— A végrendelet — csodálkozott Elza, ugyan miről végrendeletkezt volna szegény?

— Miről? Hát nem volna vagyonra?

— Dehogyan van, a papa csak azért tartotta, hogy az örökséggel hitegetve féken tartsa a hitelezőit.

— Mit mondasz asszony, én nyakig vagyok adóssággal, most majd mind rám rontanak a hitelezők!

— Oh hát fogadunk valaki mást a szegény boldogult helyett.

— Fogadunk?

— No igen. Hiszen tulajdonképen ő se volt bácsink, csak valami nagyon távoli rokon. Oh, te tökfélkő hát te még azt sem tudod, hogy megy ez? Manapság minden eladódott úri familia fogad magának valahonnan messziről egy «erb-onk-lita», aztán bevezetgi a háznál, mint ha csakugyan bácsijuk volna s telebeszéli a világot, hogy milyen gazdag a bácsi, had higgyék, hogy ki tudja, mennyit örökölnék utána. El-látásért meg egy pár koronáért havonta akármikor lehet fogadni. Ez fiaeszkám, már egészen elterjedt szokás, különösen Sárosban.

—r.

TÁRCA.

A nagybácsi.

A Felsőmagyarországi Hirlap eredeti tárcája

Eljegyzésem a következőkép történt:

Vaesorára voltam hivatalos Steinglottékhoz. Steinglott számtalanos ur, a beeses neje, a lányuk Elza s a nagybácsi meg én ültünk az asztal körül. Már akkor bizalmasa valék a derék familiának, tizenharmadszor voltam náluk vaesorán.

Szeretem a rózsapiros szint s rajongok mindenért, ami karesu. És Elza, nem a mamája, gondoskodni tudott róla, hogy szép rózsapirosra sült malacpecsenyé kerüljön az asztalra s jófajta somlaival telt karesu üvegek állják körül a pecsenyés tálat.

Bírsalma compót is volt, amire én — elvégre is, ha lányos háznál van — ember, csak muszáj egy kicsit kurizálni. — megjegyeztem, hogy az nekem a kedvencez eledelem.

— En imádom a bírsalma-compót, sietett Elza a guszatusomhoz esatlakozni, mire a mama felsóhajtott: „Minő két egyező természet!”

A poulardot illetőleg kijelenttem, hogy annak a nyaka husa a legjobb, Elza viszont a combját vette pártfogása alá.

„Minő két egymást kiegészítő természet!” mondá a papa.

jelöltekre. Gondolják meg, hogy sokkal üdvösebb, ha azonosítják magukat és hazafias érdekeiket a jó magyar nép zömének érzelmeivel. Ne kullogjanak az u. n. előkelők után, kik zsinóron rángatják őket, mint a kutyákat, hanem tartsanak a néppel, többi polgártársaival s meg fogják látni, hogy soha sem lesz antiszemitizmus, mert a más vallású polgártársakkal érintkezve, velük együtt érve és kitarva meg fogják őket szeretni és becsülni tanulni.

S ha mégis egyes tünetek lesznek, melyek tapasztalatom szerint is sporadice jelentkeznek, hogy bármely hatalom vagy vélt hatalom által jogtalanul üldözöttek, akkor jöjjenek el hozzánk, tárják fel előttünk az igazat és biztosítom őket, hogy csekélységem és minden vallású elvtársaim életünkkel és vérünkkel megfogjuk őket védelmezni s minden törvénytelen ség, támadjon az egy szolgabirosnági irnoktól, egy üldözési mániában szenvedő anyakönyvezetőtől, vagy magától a minisztertől, nyilvánosságra fogjuk hozni, interpelláció tárgyává fogjuk tenni s minden igaz és törvényes eszközzel meg fogjuk torolni érdem szerint.

Ad vocem érdem! Erről sem árt megemlékezni. Nagy baja ez nemcsak a zsidóságnak, hanem más vallású hazafiainak is, hogy „érdemekben is gazdag” óhajtanak lenni s a „közjó” terén szerzett érdemeinek elismeréséül egy kis címet egy kis rangot, de legalább is egy piciny keresztet szeretne kapni. Ez az örült hajsza a cím és rang után, valóságos kórsággá tört már ki nálunk. És nemcsak szomorú, de vérlátó, hogy miként osztogatták eddig ezeket az érdemeket, érdemtelenül. Tiszteletreméltó orvosok, őszbeborult papok, szorgalomban és munkásságban megöszült bírák és hivatalnokok, kik fél évszázadon keresztül egész életüket arra áldozták, hogy eszükkel, tudományukkal, szívükkel és lelkükkel a közjó előmozdítsák, embertársaik nyomorát enyhítsék, a közérkölcset, vallásosságot hirdessék, nyomorúságos fizetés mellett lélekfelesztő s idegölő munkával az igazságot hirdessék, a népnevelést lejtesszék, a közoktatást előmozdítsák, egész nemzedékeket a haza javára felneveljenek, egyszerűen észre nem vették a főispáni kabintettekben, de egy baka, ha belépett egy rongyos cibilt, egy kocsis, ha 10—20 évig fényes fekete sárga fogatot hajtott, rabbi, aki hiveit, egyházi átok terhe mellett a kormánypartit urnához hurcolta, annak mellé érdemkereszt díszítette, takarékpénztári igazgatók, és tanfelügyelők, — tisztelet a kevés kivételnek — kik semmit sem, vagy csak édes keveset tettek a köznevelődés és közoktatás terén, de jól tudtak korteskedni a kormány érdekében, nyilvánosan vagy alattomban, azok a magyar királyi tanácsosaivá tétettek.

30 éven keresztül így terjesztették a kormányok a közmorált és így alacsonyították le a királyi kitüntetésekkel, úgy hogy most

az igazi érdemeket szerzett honpolgárok talán szégyenkezzenek a kitüntetésen, nehogy az a gyanu férjen hozzájuk, hogy talán ők is ilyen kétes érdemekért lettek dekorálásra ajánlva.

Vagy talán a jelenlegi kormány nagy liberalizmusáért lelkesedjenek zsidó atyámfiai? Az előbbi kormányok, mikor választások előtt szükségük volt a zsidókra, titokban szították az antiszemitizmust, s mikor a feltett rém megjelent, nagy hü-hóval csendőrszurony és katonasággal ment neki a szegény felbujtott s általa felbujtatni türt népnék, hogy aztán megmutassa a zsidóságnak, hogy ő milyen nagy pártfogója s ezen gaz játékkal tudta mindig a szegény félénk zsidóságot a maga kortes érdekének megszerezni.

Volt egy ember, aki azt Tisza Kálmánnak a szemébe merete vágni az ujhelyi születésű nagy nevű s nagyérdemű Me. ei Ernő volt függetlenségi párti képviselő és azóta Tisza gyűlölte nagy publicistáinkat, úgy hogy ha az országházban Mezei felszólt, Tisza ott hagyta a termet s kifutott, mert nem akarta meghallgatni az arcába vágott igazságokat.

Mostani kormányunk eljárását, ha átlátják a zsidó szavazópolgárok egytől egytől ott fogják hagyni a meghamisított liberalizmus zászlaját, mely lehet hogy a jog és törvény jelvényével tündököl, de sem igazság, sem szabadság, sem függetlenség, legkevésbé pedig az egyenlőség szent elvei vannak arra a zászlóra igazán ráírva.

Vakmerő ravaszság, szemérmellen formulák, rejlenek a sima szép hangú szövegek alatt. Hazugság, képmutatás és ámitás, a mit oda fön most végbe visznek!

A liberális Széll, aki úgy veri a mellét, mint egy fanatikus derwis, hogy ő az igazi szabadelvű, paktál naponta és éjjente a legszélsőbb klerikálisokkal, bebocsátja a máshonnan kivert jezsuitákat, engedményeket tesz és nagygyá növeszti a pánszláv és népbutító néppártot, szövetkezik agrariusokkal feadalisokkal, a feketesárga zásziót fölszenteli egy nyakatekert logikával Habsburg zászlónak, tudatosan elmondhatja a koronával, hogy a szövetkezeteket — hisz mindenki tudja, hogy a szövetkezetek kilenc tizedrésze csak katolikus felekezeti — határozottabban kell pártolni, az önálló gazdasági berendezést elszikkasztja az ország elől s a jog törvény és igazság leple alatt tönkre fogja tenni ezt a szegény országot, úgy hogy a református vallású magyarokat halálra fogja gyengíteni, a zsidó vallású magyarok éhen fognak veszni, az a csekély kereskedelem, ami még van, tönkre fog menni és derek jó magyar iparosaink s földművelőink el fognak zülleni, vagy ki fognak vándorolni a szegény magyar hazából.

Nos zsidó választó polgárok, zengjétek hozsannát ennek az új bálványnak, térdeljétek le ez előtt az aranyborjú előtt s legyetek mind-mind kormánypartiak!

Megyebizottsági választások.

Fényes diadalokat hozott a függetlenségi pártnak a november 7-iki megyebizottsági választás!

Igenis, győzött az a párt, amelyet ural megvételével esőséleknél titultál a kormánypart vezetőjébe. A hatalmas klikk pedig megtörve, megalázva vonult el a harc teréről.

Pár nappal a választás előtt gyűlt össze a függetlenségi párt, hogy a választásra előkészüljön. Elhatározta, hogy mint párt megy bele a küzdelembe, s a megüresedő négy helyre egyhangulag *Pekary* Gyulát, dr. *Fried* Lajost, *Herics* Sándort, és *Kovalesik* Jánost jelölte.

A kormánypart megijedt a lelkes ellenzéki mozgalomtól s lázasan kezdett dolgozni. De már a jelölés is nagy vereség volt rájuk nézve. Négy hívők esett ki: *Miklóssy* István, *Havathy* Elek, *Kovács* Endre és *Szekely* Imre.

Ezek közül még csak jelölni sem merték a két legexponáltabb kormánypartit. *Miklóssy* a párt „szerep elnökét” s *Havathy* aki az új törvény dacára a legvakmerőbb s leghevesebb korteskedést tűzte a képviselőválasztásnál. Tudták, hogy ez a két ur semmi esetre se győzhet, s így kénytelen-kelletlen elejtették magát a pártjuk elnökét is. Hát nem fél vereség ez?

Jelöltjeik lettek aztán: *Keresztessy* Lajos, *Kovács* Endre, *Ligeti* Ignác, és *Szekely* Imre.

A választás reggel 9 órakor kezdődött a városházban. dr. *Ferenccy* Elek elnöklete alatt.

Előtte való nap még senki se tudta biztosan, hogy hol és hogyan lesz a választás. Mert a polgármester ur megelégedett avval, hogy a választást elrendelő megyei határozatot bent a városházban a fekete táblára, ahová az árverési hirdetményeket teszik, kifüggesztette. Nyugodt lehetett, hogy itt ugyan nem látja meg senki. S ezt ő „közéletlenek” nevezte.

Bezzeg, ha azt kell hirdetni, hogy a Diannában mikor lehet gőzben fürdeni, vagy hogy a kutyákra zárlatot rendelnek, azt tudja plakátotatni! Mert azt szeretné, ha a Diannába sokan mennének, de itt úgy szerette volna, ha minél kevesebben jöttek volna. Hála istennek, nem teljesült ez az óhajtása.

Dr. *Ferenccy* elnök egy nagy igazságtalansággal kezdte a választást.

A törvény szerint a választók közül, ezek kijelölése alapján kell a bizalmi férfiakat kinevezni. A megnyitáskor a hivatalos személyeket kivéve csaknem csupa függetlenségi párti volt jelen. Ezek dr. *Fried* Lajost jelölték, akit ki is nevezett. Másodiknak egyhangulag zajosan *Fuchs* Jenőt kívánták.

A rendfkapitány ur azonban méltóztatott három kormánypartit urat megnevezni, s az elnök a választók kívánságának a figyelmébe hozta ezt a három urat nevezte ki: *Szentgyörgyi* Vilmost, *Ehler* Gyulát és *Kingsessy* Pétert.

Óriási elégedetlenség tört ki e miatt. Az elnök azonban nemskóra megkorrigálta a hibát. *Ehler* Gyula eltávozott, s helyette *Fuchs* Jenőt nevezte ki. Így aztán meg volt a pártok közt a paritás.

S konstatálnunk kell, hogy ezután az elnök mindvégig teljes pártatlansággal, igazságosan vezette a választást, úgy, hogy a végén az ellenzék zajosn megjelenezte, és sokan sóhajtottak fel, hogy bár ő elnökölt volna a képviselőválasztáson is!

Pártunk emberei lelkesen kitarítottak végig. Szokatlanul nagy volt az érdeklődés, heves a küzdelem. Máskor legfeljebb 2—300 ember szavazott ilyenkor, most leszavazott 620. Ez is mutatja, hogy itt már elvi küzdelem volt.

4 órakor kezdődött a szavazatok összeszámolása s 7-ig tartott.

Sok érdekes jelenség merült fel itt. Például, hogy a mi pártunk csaknem mind egyöntetűen szavazott, a kormánypartnak ellenben alig volt szavazócédulája, a mely ne törölt vagy igazított volna a hivatalos névsoron. Vagy 40 hivatalos kormánypartit cédulán pedig valamenyny név ki volt húzva, s helyébe írva a mi hivatalos jelöltjeink neve. Mondják, hogy ezt azok a tisztviselők csinálták, akiknek a hivatalban kiosztották a kormánypartit cédulát, meghagyva nekik, hogy avval szavazzanak. Hat ők tényleg avval a cédulával szavaztak, csak épen más nevet írtak bele.

Ebből látszik, hogy a képviselőválasztáson is hányak s zive volt velünk, aki presszió folytán kénytelen volt a kormánypartra szavazni, s aki velünk szavazott volna, ha titkos lett volna a szavazás.

A mi pártunk persze örült és mulatott minden ilyen szavazó cédulán, a kormánypart ellenben dühöngött, s azt mondta, hogy ez rut visszaélés a titkos szavazással, s hogy be kell hozni itt is a nyilvános szavazást. Persze, mert akkor ezek közül egy se mert volna a kormánypart ellen szavazni, s ők győzhetek volna (ez fejtje meg a képviselőválasztási győzelmeiket is.)

Nagy derűtséget keltett még 1 (mondj: egy) szavazat, amelyet valami jókedvű humorista *Miklóssy* Istvánra adott. Tündöttek, hogy ki lehet ez az egyetlen s egyhangú tisztelője *Miklóssy* úrnak. Sokan gyanakodtak, mert *Miklóssy* is ott járt s leszavazott, de bár kétségtelen, hogy *Miklóssy* ur minden ember közt önmagát becsüli legtöbbrre, mégse valószínű, hogy tőle származott az az egy szavazat.

Lám, ilyen forgandó a szerencse kereke. Most hat éve nagy többséggel volt, most pedig egy szál szavazatot kapott. Ha a halottak tudnak érezni, szegény *Hacska* némi elégtételt érezhet a sírban.

A szavazásnak óriási érdeklődéssel s izgalommal várt eredménye következő: Dr. *Fried* Lajosra 370, *Pekary* Gyulára 328, *Keresztessy* Lajosra 302, *Herics* Sándorra 283, *Kovalesik* Jánosra 264 szavazat esett. *Szekely* Imre, *Kovács* Endre, *Ligeti* Ignác nagy kisebbségben maradtak. Szavazatokat kapott még *Vadász* Antal és *Szanyoghgy* Géza.

Igy dr. *Fried*, *Pekary*, *Keresztessy* és *Herics* lettek megválasztva. Tehát a kormánypartnak csak egy jelöltje jutott be, *Keresztessy*, s az sem a kormánypart jóvoltából, hanem azért, mert az egyénisége nagyon népszerű, s a pártmozgalmakban egyáltalában nem vett részt, nem exponálta magát, s így sokan a mi pártunkból is személyes rokonszenvből rászavaztak. E szerint ebben az egy esetben sem a kormánypart győzött, hanem csak a *Keresztessy* Lajos személye.

A mi pártunk pedig az összes többi helyeket elnyerte, s így diadala teljesnek mondható, annál is inkább, mert *Kovalesik* is csak egy apró közbejött véletlen, s nem a kormánypart túlereje folytán maradt ki pár szavazattal. S érdekes, hogy ép *Fried* Lajos, aki ellen legszenvedélyesebben küzdött a kormánypart, mert neki tulajdonítja képviselő választási kudarcát, a legtoébb szavazatot kapta, 620 ból 370-öt.

A függetlenségi pártot természetesen nagyon fellelkesítette a diadal, kedélyes áldomással ünnepelték azt meg, s most már csak annál inkább összetartanak. A kormánypartnak pedig folyik az orra vére.

Hja, így van az, mikor a „csöcselék” öntudatra ébred!

Még a szavazatok összeszámolása alatt jött a távirati értesítés, hogy Tolcsán mind a három megüresedett helyre nagy többséggel jött be a függetlenségi párt három hivatalos jelöltje: Dr. *Busa* Barna, *Constantin* Géza és *Szabó* Gyula jegyző. (Egyetlen jegyző az egész vármegyében, a ki a függetlenségi párt hive mer

nyíltan is lenni. Mert titokban csak-nem minden jegyző függetlenségi párti.) Ez a hír is nagy örömet okozott.

Király-Helmecen is egészen politikai jellegű volt a küzdelem. Elkeseredett kemény harc után megbuktak a kormányipárt jelöltjei: az eddigi két bizottsági tag, **Kemechey János** és **Soltész József**, s **Szakárida János**, és nagy többséggel bejutott a függetlenségi párt két hivatalos jelöltje: **Dr. Tarczy Pál** kerületi pártelnök és **Pandicsky Gusztáv**. **Nagy-Géresen** is pártunk jelöltjei: **Szikl Odön** adótárnok, s **Pal Bertalan** ref. lelkész győztek. Az öröm s lelkesedés a fényes diadalok felett óriási.

A vármegye többi választókörleteiben a következők jöttek be:

Sáros-patak I. választókerület: Salacz Lajos városi jegyző, Galgóczi Barna városi pénztárnok, Pavlotics Gyula tkpénztári pénztárnok, Szinyey Gerzson akadémiai tanár sáros-pataki lakosok.

Sáros-patak II. választókerület: Turján Gábor jőzseffalvai lakos, körjegyző, Debreczeni Bertalan sáros-pataki lakos főiskolai jogigazgató.

Mádi választókerület: Wetterschneider Miksa tkpénztári titkár, Blasberger Ignác körorvos, Krausz János cégvezető, mádi lakosok.

B-Keresztúri választókerület: Hubay József ev. ref. lelkész, Veng-láresik István községi bíró, keresztúri lakosok.

Tokaji választókerület: Székely Károly ügyvéd, Füzesséry Odön főszolgabíró, dr. Krőczér László községi orvos, Zimmer Arnold borkereskedő, tokaji lakosok.

Legyes-Bényei választókerület: Basszár Pál körjegyző, Nagy Adolf gazdatiszt, l-bényei lakosok.

Czekei választókerület: Stefanics József b.-ujlaki körjegyző.

(Jövő számunkban folytatjuk.)

Függetlenségi körünk.

Ős alapigazság az, hogy a hatalom az erő, az egyesülésben és helyes szervezkedésben van. Ezt az alapigazságot nem akarta eddig belátni az újhelyi polgárság, de ma már tudatára ébredt kötelességének s gyönyörrel tapasztalja közvetlenül, hogy mit tesz az, ha vezetőikre hallgat, s ha együtt tart, mint a bástyafal.

A puritán becsületességű polgári jellemvonások megtanulhatják tisztelni és becsülni azokat az urakat, kik aristokrata gögjükben eddig mit sem törődtek polgártársainkkal. Ez a csőcselék, mely vértizzadva dolgozik napfelkeltétől naplementig, fáradságos munka után hétköznap eljött arra a gyűlésre, melyen megállapodtunk véglegesen a megyebizottsági tagságra való jelölésben és körünk megalapítására. És midőn másnapra meghívtuk őket egy kis barátságos kocintásra, fele sem jött el.

Hogy örültek ezen, néhányan a kormányipárti klikkerek közül, kik mindig szimatolni jönnek, már azt hitték, hogy ez tünnet a polgárság visszavonulására, pedig csak becsületes tisztesség, józan, okos polgári gondolkodásra vall az, amivel közvetlen a választási nap előestéjén indokolták a távollmaradást.

Azt mondták, hogy tegnap este már meghallották, hogy mi a kötelességük, hát ezt ők követni fogják pohárcoccintás nélkül is, két nap egymásután pedig fennmaradni este és távol lenni családjuktól, nem illeik, aztán meg most van a legnagyobb munkáideje az iparosnak, a mikor megkeresi a sok adóra a pénzt s a választás napján korán talpon akarnak lenni!

Kell-e ennél józanabb okosabb válasz? Nem kell-e megbecsülnünk ilyen polgárságot? Ilyen lelkes, az igaz ügyért így összetartani tudó polgársággal szívesen megyünk harcba ezután is. Ez az esőseléket a szívre ütemmel s beálló hozzájuk, hogy szaporítsam a számukat s viszonozzák ölelésemet.

Harcolni fogunk polgártársaim együtt minden becsülettel s igaz ügyért, dacára a hivatalos hatalomnak, melynek bérencéi csak ép oly kimélettlenül garázdálkodtak ma is, mint Bánffy-Molnár idejében.

Láttatok egész nyíltan, hogy az a régi rendszer felütötte fejét. A hivatalnoksereg talpon volt Újhelyben és a vidéken, szolgabírák, városi megyei hivatalnokok, irnokok s díjnokok, mint valami Rákóczy idejéből labbanesereg megrémülve szárguldotta be kocsin s gyalog a város s vidéket. Új főispánunknak öröme telhetik alárendeltjeiben, hogy példát mutatnak a tiszta választási eszmének a terjesztésében. Igaz, hogy a törvény nem él ezzel a szigorral a bizottsági tag választásoknál, mint a curiai bíráskodásról szóló új törvény, de ha a főispán képviseli a kormányt, képviselnie kell a kormány fejének az intencióját, az pedig nem egyéb, mint a polgárokat mentesíteni minden hivatalos preszsió alól. Hadd szavazzon mindenki saját meggyőződése s lelkiismerete szerint csak meggyőző argumentumok legyenek irányadók, semmi egyéb.

Vajjon ilyen argumentum-e az, ha a szolgabírák s főszolgabírák kiemnek korteskedni a vidékre? Vajjon ilyen argumentum-e az, hogy a városházánál a szavazó helyiségtől kezdve le a léposölgik elállják az utat a város hivatalnokai, díjnokok? Az utolsó paraszt gyerek is tudja és érti, hogy ez a hivatali pressió latbevetése, a magánpressióról, a magánérdekek bandájáról, mely ismét ott izetlenkedett a folyosón, nem is szólva. Tisztelet a kevés kivételnek és biztosíthatjuk azokat az urakat, hogy a polgárság jól meggyezte magának azokat a hivatalnokokat a kik ott nem voltak, de még jobban azokat, akik ott voltak, s a legközelebbi restaurációnál szíves tekintetbe fogja venni a történeteket.

Örömmel látjuk, hogy napról-napra megerősödik a bizalom a mi polgárságunk iránt s napról-napra csatlakoznak hozzánk olyanok is, kik eddig távol tartották magukat, vagy az ellenpárthoz tartoztak.

Most már kezdik hinni, hogy valóltan badarság azt híresztelni, hogy nincs Újhelyben egy független polgári elem, mert ime az erőpróba sikerült. Fényesen, felségesen. Mert ha egy polgártársunk maga meg nem bontja kissé a pártfogelmet, akkor mind a négy jelöltünk fényes diadallal vonul be a megyeházába. Így is minden hivatalos hatalmi pressió dacára három jelöltünk győzött, a 4-ik megválasztott pedig oly tiszteltre méltó s kedvelt alakja városunknak, hogy még pártunk tagjait sem busítja el, hogy győzött.

F. hó 16-án fog megalakulni a függetlenségi kör. Egy tisztes polgártársunk, ki alispánunk felleptése óta minden függetlenségi mozgalomtól távol tartja magát csak néhány nappal ezelőtt azt mondta nekem, hogy nem hiszi, hogy létre fog jönni ez a kör, mert az újhelyi iparosok nem igen törődnek ilyesmivel. Egy kormányipárti elveket valló igen tisztelt barátom s polgártársam pedig avval állott elő tegnap, hogy minek csináljuk azt a kört, még jobban széjjel akarjuk húzni ezt a társadalmat?

Ezekre az a válaszom, hogy az újhelyi polgárság becsületbeli kötelessége most már megalakítani a kört és semmi kétség sincs az iránt, hogy még e hó folyamán meg fog alakulni.

Kossuth Ferencz a függetlenségi és 48-as párt vezére megjegyezte, hogy ha a kör megalakul eljön közbünni lelkesíteni s összetartásra buzdítani minket egy szebb s jobb jövő reményében.

Ami pedig a társadalom széthuzását illeti, az üres ráfogás vagy agyrem.

Hát ugyan kérem, volt itt Újhelyben egyáltalán társadalmi érintke-

zés? Volt itt az utolsó időkből valaki, aki a társadalmat összetartta? Akinek egy garással több a vagyon, egy „y”-nal hosszabb a neve, egy predikátummal terjedelmesebb a névjegye, az már a közönséges polgáremberrel csak úgy félvállról discurált, vagy észre sem vette. Biz Isten, hogy a főrendiházban, ahol csupa zászlós urak, főpapok, mágnások stb. ülnek, nincsen annyi s olyan gögös aristokratizmus, mint a mi főszkünkben, itt Újhelyben. Csupa Isten kegyelméből született „úr”, s nem mint az a rongyos esőselék a melyhez szerencsénk van nekünk is tartozni.

Nem széthúzni akarjuk a társadalmat még jobban, de összevonni s összetartani. Akarunk egy oly köteleket, egy oly társadalmi kört, amelyben egyenlőség és testvériség uralkodik, ahol az értelmesebb felvilágosítja beszélgetés, felolvasás s művelődés által a kevésbé képzett embertársait, felvilágosítja lelkét s irányt szab, miként kell hiven szolgálni a hazának és az emberiségnek, mikép kell kiirtani az emberekből a rosszlelkűséget s az egymás iránti gyűlöletet, mikép kell szeretni s nem üldözni még a politikai ellenfeleket is. Aztán éreztetni akarjuk ami testvérségek, hogy van aki megvédi őket, ha pártállásuk miatt üldözötteknek volnának kitéve, biztatni, hogy ha valamelyik pénzintézet politikai magatartása miatt váltóját megváltatja, vagy kölcsönét felmondja, adja csak tudtunkra, meg fogjuk akkor majd csinálni a független polgárok pénzintézetét Újhelyben, hatalmas budapesti pártfogóink s elvtársaink segítségével, szembe fogunk szállni minden nemtelen eljárással.

Csatlakozzanak tehát hozzánk polgártársaink mind, még azok is, akik eddig kételkedtek a mi erőnkben s hatalmunkban. Merítsünk erőt egymás lelkesedéséből, tömörüljünk a szent zászló alá, hogy hiven szolgálhassuk városunk, megyénk s hazánk nagy és közös érdekeit.

Dr. Székely Albrt.

Válasz Miklóssy urnak.

— Mult számunkból kimaradt. —

Miklóssy István ur kategorikus hangu nyilatkozatára a következőket felelem:

Megongedem, hogy a dátumra nézve igaza van Miklóssy urnak, hogy szeptember 27-én függesztette fel *Hacsakajlót*. De ebből egyáltalán nem következik, hogy olyan szellemesen megfordítható a vád, mint Miklóssy ur teszi. *Hacsakajló* nem főnöke elleni bosszúból szavazott velünk, mert ő már régóta többször kijelentette, hogy függetlenségi párti, s hogy ha jelöltünk lesz, velünk szavaz. Tehát nem bosszu, nem érdek, nem személyes szempont vezette őt a szavazásnál, de tisztán a meggyőződése. Ez a jelenség szokatlan, sőt hihetetlen lehet Miklóssy urnak, de így van.

Hacsakajló meggyőződését követve részt vett a mi jelölő értekezletünkön, s esti összejöveteleinken. A jelölés szept. 24-én volt, s azután összejöttünk 25-én és 26-án este. 27-én pedig felfüggesztette Miklóssy ur *Hacsakajlót*. Hát mégse olyan világos, hogy a felfüggesztés miatti bosszúból szavazott velünk *Hacsakajló*, sőt a dátumok azt mutatják, hogy Miklóssy ur akart bosszút állani rajta, állásfoglalása miatt, s egyáltalán még a választás előtt akart rá üdvös pressziót gyakorolni.

Miklóssy ur 27-én panaszt tett a püspöknek *Hacsakajló* ellen, s áthelyezését kérte. De sem Miklóssy ur nyilatkozatából, sem a püspöki udvartól érkező értesítésből nem látom, hogy a megtörtént felfüggesztést is jelentette volna a püspöknek.

Pedig bizonyosnak tartom, hogy ha *Firczak* püspök tudott volna arról, hogy Miklóssy az egyházi funkciótól elmozdította, a stolaris jövedelemtől megfosztotta s asztalától is eltávolította *Hacsakajlót*, — ismert hu-

manizmusával azonnal intézkedett volna, s megszüntette volna ezt a botrányos jogtalanságot.

Ehelyett a püspök egyszerűen kihallgatásra idézte *Hacsakajlót* október 22-ére. Nyilván nem ez, s nem ily hosszú terminussal tette volna, ha tudja, hogy *Hacsakajló* már szept. 27-e óta egy garas jövedelem nélkül kétségbeesetten kóborol az utcákon.

S erre a kihallgatásra is nem dacból nem ment a káplán, — mint Miklóssy vádolja, dr. *Legeza* János ur írja — hanem azért, mert nem volt utiköltsége. Irt is a püspöki titkárnak, hogy a rokonaitól fog költséget kérni, s mihelyt kap azonnal fölmege.

A püspökben bizott. S tényleg a püspöki udvarnál az volt a terv, hogy elteszik valami kis falusi parochiára, Ebből is látszik, hogy nem akarták felfüggeszteni.

A temetés költségeire néve *Karuzó* Géza nyilatkozata világossá teszi, hogy itt már csakugyan megfordítva áll Miklóssy ur nyilatkozata. Nem azért nem gondoskodott ő költségekről, mert azokat *Karuzó* fedezte, hanem azért volt kénytelen *Karuzó* fedezni, mert Miklóssy ur tudni se akart rólok. De tény, hogy előbb az iparosok adakozásából fedeztek minden költséget, s csak másnap térítette meg nekik *Karuzó*.

Ezek után épen nem vagyok kíváncsi Miklóssy ur bizalmas felvilágosítására arról, hogy mért nem jött el a temetésre. Kitaláltam magamtul is: azért, mert mint nagyon szerény ember, nem szereti az ünnepeletést, s ki akart térni szerető hivei lelkes óvációra és bizalomnyilvánítására elől, amiben pedig bizonyára bőven részesítették volna.

Buza Barna.

HIREK.

Stefánia itthon.

Legalább ötvenszer volt már jelezve Stefánia volt trónörökösének érkezése s mindig elmaradt, — úgy hogy most már senki se hitt benne. Kivételesen azonban most tényleg megérkezett.

A Budapestről délelben 1 órakor érkező vonattal jött férjével és 8 tagu személyzetével szalonkocsiban. Tisza-Lucon felszállt hozzá *Pintér* István, Bodrogkereszturban *Füzesséry* Odön főszolgabíró.

Az állomásokon csekélyszámu kíváncsi ember várta az érdekes utast.

Újhelyben meglehetősen nagy, kivált hölgyekből álló közönség várta az állomáson a vonatot. Fekete ruhában jelentek meg *Hadi* főispán, *Matolai* alispán, *Dokus* főjegyző, *Barthos* főszolgabíró, Székely polgármester, Schmiéd rendőrkapitány. *Szaut* főispáni titkár. A papságból senki sem jelent meg, csak egy lelkes taláta célszerűnek, hogy bemutatassa magát ő fenségének. Mindenki kitalálja, hogy ez a pap *Miklóssy* István g. kath. lelkész volt. Ő fensége a bemutatás után bizonyára azt fogja gondolni, hogy Újhelyben és egy szál papja van az egésznek. Mert kölömben vagy valamennyi felekezett papja kijött volna, vagy egyiké se.

Azt mondják, hogy Miklóssy urat hivatalosan hítták meg a vármegye részéről a fogadtatáshoz. Nem hiszszük, mert akkor a többi papot is meghítták volna.

Bárhogy is történt, tény az, hogy *Miklóssy* urnak szerencsése volt bájos mosolyt válthatni ő fenségével.

A szalonkocsiból kiszálló trónörökösét *Matolai* alispán üdvözölte szíves hangon szép beszéddel, amelynek végén gratulált Erzsébet főhercegnő eljegyzéséhez.

Stefánia papírost vett elő, s arról szép esengő hangon, de rettentő rossz magyar kiejtéssel olvasta fel a választás. Ez a szörnyen idogaszterű kiejtés és hangsúlyozás valami speciális bajt adott a beszédnek.

Elmondta, hogy örömmel jött a magyarok közé, akiknek „királynéjává” egykor lenni annyira örült, de a sors másképp akarta. Mégis örül, hogy egy ősrégi magyar család sarjával való házassága a magyar nemzethez fűzte, amelynek szeretetét édes anyja, József nádor leánya oltotta szívébe.

Eljeneztek, — azután megebédelt az ifju pár, s a Mező-Laborci vonat-tal tovább ment Deregnő felé, a sógor, gróf Lónyay Gábor látogatására. Onnan szombatban a délutáni gyorsvonattal jönnek vissza Bodrog-Olaszba ahol egy hétig maradnak.

A fenséges grófnő elegáns, magas karesú alak, finom metszésű hosszúkás arca nagyon érdekes úde színben van.

Színházi hangok.

Hol, hol nem volt egy kurta ember, Annak egy hosszú frakkja volt, Felvette hát és fölkereste Mezei színi direktort.

— Igazgató úr, van szerencsém. Nagy, fontos ügyben keresem. Egy roppant titkot közlök önnel. A mit még nem tud senkisé.

— Igazgató úr, ez a színház. Mit ön kibérelt vesztire, Csodás szakértelemmel épült. Hisz én valék a mestere.

— Igazgató úr, had sugom meg. Had közlöm önnel én magam: Ennek a színház épületnek Valódi érző szíve van.

— Ezért, a hányzor drámát adnak. Vagy tragédiát játszanak, Az egész tisztelt publikumnál Jobban figyelnek a falak.

— S a darabot úgy általérzik, Hogy érző szívűk meghasad. Ezért hull a színházfalakról A vakolat, a vakolat.

— Igazgató úr, nagy baj ez, de Egy jó tanácsot adhatok: Ne játszanak, az égre kérem Soha szomorú darabot.

— Az Istenért, kiméjék körem A falakat, a falakat, Mert egyszer majd egy búz darabnál, Az egész színház leszakad.

— r.

— Kinevezés. A m. kir. pénzügy-miniszter Moder László kapuvári kir. adóhivatali ellenőrt Tokajba adótnaként kinevezte.

— Áthelyezés. A m. kir. pénzügy-miniszter Salamon Béla helybeli pénzügyi kataszteri irodatisztet hasonmóséggben a nagy-beckereki pénzügyigazgatóságához helyezte át.

— Nyugalmozott aljárásbíró. Kajaba Ödön szerencsi aljárásbíró saját kérelmére nyugdíjba vonult, november 1-én a hivatalát is átadta.

— A sátoraljai helyi dalárda f. hó 6-án szerdán tartott választmányi ülésén elhatározta, hogy f. hó 25-én hétfőn délután az állami elemi iskola helyiségében közgyűlést tart, a melyen az elnökséget, tisztikart és a választmányt megválasztják. Örömmel értesülünk, hogy e nemes feladatokra hivatott egyesület az elnök személyére nézve nagy lelkesedéssel egyhangulag egy jelöltet állított, és hogy kebeléből a politikát, a felekezeti kérdést kizárta. — Ilyen szép és dicső, egyetértő lelkesedés mellett dalárdánknak nagy jövőt jósolunk, csak kitarással legyen minden tag a nemes cél elérésében. A bodrogolasi szerenádra erősen készül a dalárda, minden nap tart órákat és Lukács Dandás egyesült zenekarát is viszik magukkal, ugyanis egy indulót zenekisérettel akarnak előadni.

— A felvidéki inség ellen. Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter, mint Beregszászról jelentik 100,000 korona államségélyt folyósított, melyből a népek keresetet nyújtandó, állami utunkákat végeztetnek.

— A Sátoraljai helyi izr. Népkönyhagyóesület f. hó 10-én azaz Vasárnap d. u. fél 3 órakor az izr. hitközség tanácstermében tartandó rendes közgyűlést tart. Tárgysorozat: Evi jelentés. A számadások bejelentése s megvizsgálása. Elnök, társelnök, alelnök, pénztárnok s titkárnak választása. Esetleges indítványok.

— Megégett leány. Szörnyű halálal mult ki Ladmezon egy hat éves kis leány, Kozma Klári. Este, f. hó 6-án, petroleumot öntött az égő lámpába, a petroleum kiömlött és tüzet fogott, melyet midőn a megégett leányka oltani akart, ruhájja meggyuladt. Kihaltására csak akkor érkezett segítség, midőn már ő maga is oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy azok következtében másnap reggelre iszonyu kínok közt ki-mult.

— Megszűnt lap. Az Ungváron megjelenő „Kelet” című lapot, melyet tíz-negy év előtt Drobobeczky Gyula jelenleg kőrösi gör. sz. kat. püspök alapított és szerkesztett, jelenlegi szerkesztő tulajdonosa, Nevezky Konstantin, pártolás híján megszűntette. Október hó 24-én jelent meg az utolsó száma.

— Színházi ilatok. Felhívjuk a városi hatóság, illetőleg rendőrkapitányság és városi orvos figyelmét arra a körülményre, hogy ha a felvonások után felhúzzák a színpadi függönyt, oly átható bűz terjed el a nézőtérre, hogy nem használhatók a t. hölgyek s uraknak legfinomabb illatszerei sem s a t. közönség kénytelen zsebkendőjét orra elé tartani nehogy elájuljon. Hogy az ilyen kellemes szag, az előadott darabok hatását nem emeli, azt a színház direktora is tapasztalhatta, mert bizony inkább befogja az ember kezével az orrát s száját, mintsem, hogy tapsoljon. Tessék erre a körülményre a városi pecér urat, mint „szagértőt” sürgősen megidézni és az illemhely vagy esatorna kitisztítása iránt intézkedni, hogy a színházi publikum, mely egy pár kellemes órát akar szórakozással eltölteni, ne legyen kénytelen a pestis-től való félelemben előadás alatt megszünni.

— A lazonyi artézi kút próbafúrásait a jövő héten kezdik meg. A földmívelésügyi m. kir. minisztérium vízellátási osztálya szakértő közegeit már utasította is, hogy az érdekeltek közbejötté mellett a furásokat ejtsék meg.

— A sztrajnyáni hid ügyében Zemplén és Ung vármegye törvényhatóságának kiküldöttjei e hó 5-én N. Mihalynban tanácskozára jöttek össze, mely alkalommal megállapodás történt a hid újjáépítésére nézve.

— A terebesi uradalom bérbeadása. A F. Z. írja, hogy a terebesi uradalom összes birtokainak bérbevétele iránt egy konzorcium egy hitbizományossal tárgyalásokat folytat, a melyek mint értesülünk, célhoz vezetnek. A konzorcium Terebesben cukorgyárat, műmalmot és szeszfőzdét is akar felállítani. Ugyanezen konzorcium Gróf Andrássy Gézána a parnói uradalmához tartozó összes birtokait is bérbe veszi.

SZÍNHÁZ.

Háromszor iszik a magyar, és háromszor nyitják meg az újhelyi színházat egy szezonban. Legalább eddig ez a harmadik megnyitás, lehet hogy több is lesz, gondos és előrelátó színházi bizottságunk jóvoltából.

Az elmúlt hét tehát még mindig csak átmeneti hét volt, s így a jobb jövő reményében meg kell bocsátanunk fogyatkozásait. Sok mondani valónk különben nincs róla.

Hétfőn este a Bort adták, bizonyára engedésselül a vasárnapi retentő rossz népsziműért. Jó gondolat volt ezt adni az Amit az erdő mesél! után. Parasztruhába öltöztetett rémdráma után egy igazi, mondhatjuk, az egyetlen igazi népszimű,

örök szépségű remeke és dicsősége a magyar irodalomnak.

Az előadás olyan volt, mint a multkor; Csiky megint sokat szavalt és mágnusosan gesztikulált. Gulyás a Matyi idegen zsánerű szerepét nagyszerűen játszotta, csak néha esett bele a rendes szerepkörébe. Pataki Riza elég jól játszott, csak a zárójelenetet rontotta el, úgy penderült az ura ölébe mint egy ballerina. Bertányi Vanda igéző szép volt. Tábory és Dobo se volt rossz.

Kedden szerdán a mult heti darabokat ismételték félhelyárrakkal, ami elég sajtáságos dolog. Kedden a Baranykák csipkegyűmben gyönyörködtünk újra, szerdán az Amit az erdő mesél! szertelen valótlanágait kellett újra végigszenvednünk. Az előbbi nagyon helyes dolog volt, az utóbbi nagyon helytelen.

Csütörtökön udjónságot adtak: Ocska brigadéros, Retentő sok hülyeségnek értem nélküli halmozása. Ocskay brigadéros egyes jeleneteinek összefüggéstelen, de néhol elég szellemes paródiája, teli lehetetlen, bolond karikatúrákkal. Szindarabnak a legjobb akarattal sem nevezhető. Minden szerep komikus benne, még a tenoristáé s a baritonistáé is, ami elég sajtáságos. Rosszul is játszották. Csak Gulyás volt elemében, neki sok derűtséget köszönhetünk. A drámai szereplők megint dicséretes részt vettek az előadásban. Bertányi Vanda csak a szépségét ragyogtatta, Pataki Riza elenben buzgalmban ballerínának is beállt, baletet táncolt. Szívesen vettük, sőt szomoruan gondolunk arra, hogy egyszer csak bekövetkezik a szerepkörök elkülönítése, s az operettek nem fogja disziténi többé a társulatnak ez a két szépsége. Hát inkább csak lépjenek fel akár a kedélyes apa szerepében is.

Várady Margit szépen énekelt, Szelényi Emilia nagyon jól játszott.

Most következik majd a harmadik ciklusa a szezonnak.

Pénteken az előkészületek miatt nem volt előadás. Szombaton Nebántsvirágot adják, Gergely Gizával az új primadonnával a címszerepben és Sarlay Kornéllal.

Várjuk és reméljük a legjobbat.

TANÜGY.

Tanító gyűlés N. Mihalynban

A Zemplénvármegyei Tanítóegyesület f. évi közgyűlését a tagok meleg érdeklődése s Nagy-Mihalyn város intelligentiájának részvétele mellett e hó 7-én Nagy-Mihalynon tartotta meg.

A közgyűlést a választmány ülésébe előzte meg, melyben az elnök jelentést tett a „Tanítók Háza” és az „Árvay Emlék” alapjának aljárásáról. Majd a jelentkező új tagokat vette fel. Vass József a nagymihályi tantestület nevében a Király Pál halála miatt elmaradt hangverseny jövedelmének kárpótlásául 1000 koronát ajánlott fel a „Tanítók Háza” javára, mit a választmány köszönettel vett tudomásul.

A választmányi gyűlés után az áll. óvoda termében kezdetét vette a közgyűlés. A Hymnus éneklése után Sulyovszky István üdvözölte a város nevében a megjelenteket, majd Hodossy Béla, elnök mondotta el magvas megnyitó beszédét, üdvözölvén megjelenteket. Elnök ezután évi jelentésben beszámolt a közgyűlésnek a körök működéséről, az egyesület anyagi ügyeiről. Vitt József jelentést tett a pénztár állásáról, mely szerint az egyesület vagyona 17638 kor. Ugyancsak Vitt József a pénztár kezelés egyöntetűsége szempontjából javaslatot terjesztett elő. Javaslat főpontjai, hogy a pénztári számadások bekötött könyvekben vezetessenek. A pénztárnok a számadás mellé a tagok névsorát is mellékeljék s mutassák ki a hátralékokat. A javaslatot a közgyűlés elfogadta. Ezután a közgyűlés az

előniki előterjesztés folytán elhatározta, hogy kérvénnyel járul a közgyűlés bizottsághoz a megszavazott, de már 2 évről elmaradt fuvardíjak folyósítása iránt, valamint az iránt is, hogy a közgyűlés tanítók fuvardíját a közgyűlés költségvetésébe vétesse fel.

A közgyűlés elnök indítványára elhatározta az országos bizottságba való belépést és örömmel vette tudomásul, hogy Szeremes város 100 koronával a „Tanítók Háza” alapító tagjai sorába lépett, a nagymihályi áll. isk. tanító testület pedig az ez alkalommal elmaradt hangversenyt pótlandó 100 koronát ajánlott fel a „Tanítók Háza”-ra. Ezután elnök a „Tanítók Háza” célját fejtette ki a tagok előtt, s jelentést tett az alap állásáról, mely ez idő szerint 1138 K. 54 F. Az egyesület az alap szaporítását szelvények kibocsátása által óhajta megkísérteni, miért is 2, 10, 20 filléres szelvényeket fog kibocsátani. Ezután elnök a gyűlést 10 percre felfüggesztette, miatt az egész egyesület a nagymihályi áll. isk. testületnek volt szívesen látott vendége.

A szünet után az alapszabályok módosítására került a sor, melynek több pontja megváltoztatott.

Ezután György Mózes és Mihályfi József tartották meg felvilágosítást az az új gondnoksági utasítást ismertette, utóbbi a »Nyugdíj törvény revíziójá»-ról értekezett. Mindkét felvilágosításon alaposan tanulmányozta a tárgyat, melyet megvilágított, miért is a közgyűlés jegyzőkönyvi közönetét érdemelte ki.

Ezzel a gyűlés véget ért s a társaság a Barnai-szálló éttermébe vonult, hol a fehér asztalnál megeregett a kedélyes társalgás és pohárköszöntők árja, melynek legutolsója a tanítóságot örömmámorba ejtette. Ugyan is Sulyovszky István 1000 koronát ajánlott fel a „Tanítók Háza”-ra.

M.

NYILT-TÉR.)*

A Zempléni Újság szedőgyerekeinek.

Kedves Kollega Urak!

Gratulálunk, hogy olyan sokra vittétek. Mi még csak közönséges szedési hibákat ejtünk, ti már latin grammatikai hibával is dicsékedtek. A dr. Legeza János ur által fogalmazott, leirt és aláirt cikkben is a *mortuus* latin szó helyett — amint a doktor ur má „Nyilatkozatában” olvastuk — ti szedtetek „mortuus”-t. Ez már nem pusztá szedési hiba, mert hogy valaki ilyen bakot löjőn, ahhoz latin grammatikát kellett tanulni, azért is gratulálunk, hogy ti már latinul is tanulok, ha mindjárt még nagyon keveset tudtok is és azt is rosszul.

Dicker Lipót,
Weisz József,

a „F. H.” szedőgyerekei.

* E rovat alatt közlöttekért a szerkesztő nem felelős.

A szerkesztőség üzenetei:

W. J. Spatak, Térészüke miatt kimaradt. Jövő számunkban közöljük.

H. Gy. Szinna. A nagymihályi gyűlésről egy korábban érkezett referenda már ki volt szedve, mikor sorait vettük.

Kiadótulajdonos:

LANDESMANN MIKSA

Szobafűtésre ajánlok

legjobb minőségű

szalon köszönet

Ugyszintén 1-ső rendű *koksztot* legolcsóbb árban házhoz szállítva.

Klein Géza,

Papsor-utca.

THE MUTUAL

newyorki életbiztosító-társaság

A világ legnagyobb és leggazdagabb biztosító-társasága.
Vagyon 1900. december 31-én

1,687,840,168.45 frank

Biztosítási állomány 1900. december 31-én

5,914,496,829.12 frank.

Magyarországi vezérigazgatóság:

Budapest, I. U., Károly-körút 26.

Főgynökség Zemplénvármegye területére

Klein Arthur és Klár Andornál

Oh jaj!

Köhögés, rekedtség és elnyájkosodás ellen gyors és biztos hatásúak **Egger mellpasztillái.**

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 kor. és 2 kor.

Próbadoz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár

Ejjen!

„NADOR“

GYÓGYSZERTÁR
Budapest, VI. Váci-körút 17.

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Kapható: Sátoraljai helyen: Kádár Gyula, Kinessey Péter, Widder Gyula gyógyszertárakban.
Homonnan: Szekerák Aladár, Polányi Dezső gyógyszertárakban
Nagyimihályon: Tolvay Imre gyógyszertárában.
Sárospatak on: Horváth Mátyás, Széchi Géza gyógyszertárakban.
Szerencsén: Özy, Boda Béláné gyógyszertárában.
Sztrópkón: Duka Titadár gyógyszertárában.
Tarczalón: Horváth Imre gyógyszertárában.
Tokajban: Meisels Ákos, Rothfuchs János gyógyszertárakban.

Mindenki csodálkozik!

hogyan vagyok képes oly **bámulatos olcsó** árban eladni, mint pl.

- 1 amer. nick. rem. órát szépen vésett tokal 2 frt 45 kr.
- 1 finomabb schweizi nickell órát 3 „ 50 „
- Egy 3 fedeles nickell rem. órát (igen erős) 4 „ 80 „
- Egy 3 „ tulla rem. órát (igen finom) 5 „ 50 „
- Egy ezüst rem. óra 3 fedéllel 5 „ 80 „
- Egy finomabb rem. órát 6 „ 50 „
- Egy nagyon elegáns acél vagy ezüst női órát 4 frt 50 krtól 6 frt igit
- 3 erős ezüst fedéllel 7 frttől 8 frt 50 krig
- Egy nagyon finom és erős anker rem. ezüst férfi óra 8 frttől

Azonkívül mindenféle arany és ezüst ékszer tárgyakat, mint pl. egy pár arany függő 1 frt 50 krtól. Egy arany gyűrű 2 frt 50 krtól és feljebb stb.

Minden nálam vásárolt óráért 2 évi jótállást válllok. — Vidéki megrendeléseket 3-szor naponta eszközölök. — A nem-tetsző árúkért a pénzt azonnal visszaküldöm. Tört arany vagy ezüst tárgyakat veszek vagy becserelek.

Zinner Vilmos.

műőrás és ékszerész
Sátoraljai helyen, a Közpointi kávéház mellett.

Glück Samu

fűszerkereskedő

(Sátoraljai helyen a megyeháza mellett) ajánl jó minőségű kávét kilója 1 frt 20, igen jó minőségű 1 frt 40 kr.

Tizenkettő darab Gálszécsi takarékpénztári részvény eladó.

Bővebbet a *Hercegszántói udvari gyógytár vezetőségénél* Esztergom, Vizi város. (Határidő november 20.)

Legnagyobb nyeresemény legszerencésebb esetben 1.000,000 korona

Az összes 50,000 nyeresemény JEGYZEKE.

Legnagyobb nyeresemény legszerencésebb esetben

1.000,000 korona

A nyeresemények osztása következők szerint:

Összesen	Arány	Összesen
1	1000000	600000
1	400000	400000
1	200000	200000
3	100000	100000
1	90000	90000
1	80000	80000
1	70000	70000
3	60000	60000
1	40000	40000
5	30000	30000
1	25000	25000
7	20000	20000
3	15000	15000
31	10000	10000
67	5000	5000
3	3000	3000
432	2000	2000
763	1000	1000
1238	500	500
90	300	300
31700	200	200
3900	170	170
4900	130	130
50	100	100
3900	80	80
2900	40	40

50,000 nyeres. és jut. összegben **13.160,000**

Kiváló szerencse TÖRÖK-nél

Nagyon sokan szerencsések lettek általunk **öt és fél millió K-nál többet nyertek** nálunk nagyrabcsúllt vevőink.

Az egész világ legesélydúsabb sorsjátéka a mi m. kir. szab. osztályosor-játékunk, mely nem-sokára újabb kezdetet vészi.

700,000 sorsjegyre 50,000 pénznyereményre nyert sorsoltatik ki, tehát az összes sorsjegyek fele nyer a mellékelt sorsolási jegyzék kimutatása szerint.

5 hónap alatt összesen Tizen-három millió 160,000 koronát, egy hatalmas összeget sorsolnak ki. Az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az I. osztály eredeti sorsjegyeinek tervszerű betétjei a következők: egy nyolczar. frt —.75 vagyis 1.50 kor. egy negyed — 1.50 — 3.— „ egy fél — 3.— — 6.— „ egy egész — 6.— — 12.— „

A sorsjegyeket utánvétellel vagy pénz beküldése ellenében küldjük szét. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket körünk tekintettel arra, hogy a nyereseményhúzóak már november hó 21. és 22-én lesznek, azonnal de legkésőbb

f. é. november hó 21-ig bizalommal hozzánk beküldeni.

Török A. és Tarsa

BANKHÁZ Budapest,

Hazánk legnagyobb detail osztályosorsjáték üzlete

Főáruházi osztályosorsjáték osztályai:
1. V. Váci-körút 4/a.
2. Muzaeum-körút 11.
3. Erzsébet-körút 54.

Rendelőlevel levágandó. Török A. és Tarsa főelárusítók Budapest.

Kérek részemre..... I. oszt. m. kir. szab. osztályosorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervezettel együtt küldeni.

Az összeget..... kor. utánvételre kérem postautalványnyal küldöm. A nem tetsző törlendő.

7/2 1895. évi c. évi az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevéllel és arany éremmel kitüntetve.

Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb körökben kitünő sikerrel használt külszer a

REUMA-SZESZ

biztos s kiváló gyors hatású köszvény, csúz, reuma, ischiás stb. ellen. Hatása meglepő, a mennyiben gyakran még a legidültebb köszvény és csúz-fájdalmakat is már néhányszori bedörzsölésnél teljesen megszüntette.

Egy üveg ára használati utasítással 1 kor., erősebb 2 korona 40 fillér.

SZEGFÜ CRÉME szeplő, májfolt, mitesser s az arcz és kézbor minden nemü tisztálanságai ellen. Főúri körökben is előszeretettel használva. Ára 1 korona.

SZEGFÜ POWDER a tein-nek üdösséget s finomságot kölcsönöz. — Fehér, rózsaszín s eréme színben. Egy doboz 1 korona.

SZEGFÜ FOGPOR a fogak s foghús épségben tartására. A száját dezintecziálja, a fogaknak vakító fényt kölcsönöz. Egy doboz 80 fillér, fogkefe 1 kor.

SZEGFÜ SZAPPAN szappan, kiváló kellemes illattal. Egy darab 80 fillér.

HAJ-ELANIR a haj hullás, kopaszodás, fejkorpa s hajkikopás biztos megátlására szolgál. Egy üveg 3 korona.

TOKAJI CHINA-VASBOR legkitünőbb minőségű hegyaljai borból készítve. Kitünő s biztos hatású szer vérszegénység, sápkór s idegesség ellen. Gyermekek kellemes ízűnél fogva igen szivesen veszik be. Fél literes üveg 5 korona, 1 liter 9 korona.

TOURISTA OLAJ az egyedüli biztos szor tyukszem, szemüles és bőrvastagodás gyökeres gyógyítására. — Egy üveg ára 70 fillér.

Az összes bel- és külföldi különlegességek

szappanok, parfümök, pouderek és arczkenesésh.

sebészeti eszközök és kötszerek raktáron vannak.

Kapható csaknem az összes gyógyszertárakban. Postán utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

WIDDER GYULA

gyógyszerész. Sátoraljai helyen. Főraktárak Budapestben, Török József gyógyszertárában, Király-utca 12 és az Egger-léle „Nador gyógyszertár”-ban, Váci-körút 17.

